

Cuma Hutbesi, 19.08.2016

Hayat ve ölümün yaratılış hikmeti

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيُبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْغَفُورُ

عَنْ ابْنِ عُمَرَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا أَيُّكُمْ أَحْسَنُ
عَقْلًا وَأَوْرَعُ عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ تَعَالَى وَأَسْرَعُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ

Aziz Kardeşlerim!

Halk arasında Tebâreke adıyla bilinen Mülk suresinin 2. ayetinde Rabbimiz ölümü ve hayatı niçin yarattığını bildirmektedir. Dikkat edilirse, ayette ölümün yaratılması gerçeği, hayatın yaratılma gerçeğinden önce önümüze konulmaktadır. Bu âyet-i kerîmede mealen şöyle buyurulmaktadır: **“Sizi, en iyi amelde bulunan hanginiz diye denemek için ölümü ve hayatı yaratan O’dur. O çok büyük izzet sahibi olduğu gibi, çok da bağışlayıcıdır.”**¹

Âyet-i kerîmenin işaret ettiği gerçekler şu ana başlıklar altında toplanabilir.

- 1- Ölüm yaratılmıştır.
- 2- Hayat da yaratılmıştır.
- 3- Ama her ikisi de “en iyi amelde bulunanız hanginiz diye denemek için” yaratılmıştır.

Muhterem Müminler!

O hâlde bizler, sadece hayatı bir imtihan vesilesi saymayacağız. Ölüm de bizim için bir imtihan vesilesidir. Daha küçük yaştaki bebeklerimizin, çocuklarımızın, aynen büyük yaştaki evlatlarımız, analarımız, babalarımız, dede ve ninelerimiz gibi ölümle karşılaşabileceğini unutmayacağız. İşte bu ölüm karşısındaki tevekkülümüz, sabrımız ve Allah’a isyandan uzak duruşumuz bizim imtihanımızın neticesini ortaya koyacaktır.

Aynı şekilde, bize verilen bu hayat boşu boşuna yaratılmış değildir. Bu hayatın da asıl gayesi dünya imtihanına mekân oluşturmasıdır. Hayatın bizzat kendisi bir imtihandır. Çünkü yanı başımızda ölenlerin varlığı karşısında hâlâ yaşıyor olmamız bizim daha çok imtihan ile karşı karşıya kalacağımızı göstermektedir.

Değerli Müslümanlar!

Biraz önceki ayetin açıklaması ile ilgili olarak Peygamber Efendimiz (s.a.v.)’den şöyle bir tefsir rivayet edilmektedir.² Rivayetin Türkçesini de merhum Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır şöyle vermektedir: **“Yani hanginiz hak ve sevabı anlamak, iyiyi kötüyü seçmek ve gereğini yapmak cihetiyle akıl ve anlayışça daha güzel, Allah Teâlâ’nın yasakladığı haramlardan, nehiylerden, günahlardan, fenalıklardan ve zararlı şeylerden sakınıp korunma hususunda daha takva sahibi ve Allah Teâlâ’nın itaatında daha çabuksunuz.”**

Kıymetli Cemaat!

Hem hayatın hem de ölümün bizim önümüze konulma sebebi iyiyi ve kötüyü seçmek, bunun gereğini yaparken akılcıca davranmak. Haramlardan, yasaklarından, hasılı tüm günahlardan uzaklaşmak için bir fırsattır hayat. “Eyyukum ahsenu amelen” cümlesiyle, Allah’a itaat etmede, onun razı olacağı hayatı sürmede kimin daha hızlı, daha çabuk hareket edeceğinin ortaya çıkarılacağı ifade edilmektedir. Buna göre, hayat bir süreç olduğuna göre, en iyi ameli işleme yarışının yapılacağı mekândır da aynı zamanda.

Unutulmamalıdır ki, hiç kimse bu yarıştan kaçmayacak, kaçanlar da sorumlu tutulacaktır. Çünkü Allah öylesine azîzdir ki, hiçbir şey onun kudreti karşısında durmaya cesaret dahi edemez.

Değerli Müslümanlar!

İşte böylesine azîz olan Allah, kul tembel de olsa ihmalkâr da olsa tevbe etmesini bilirse elbette onu ğufrânı ile affeder!

¹ Mülk suresi, 67:2

² Tefsir-i Maverdî, Hûd suresi tefsiri. S. 459